

Előzetes árak
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hóra 1 „ „
Egyes szám 4 kr.

Alap szellemi részét illető minden köz-
emény a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
1702. sz.) bízottan küldendő.

Előzetes helyben:
Tegledi K. Lajos könyvkereskedésében,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorú 75 kr. Nagyobb
terjedelmű s többszöri hirdetések alkü
szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-
díj minden külön bejelölésért 30 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
újítások ára 50 kr.

Nyitási költségek minden petit sorú
50 krajczár.

Hirdetések fölvetésének a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. a.)

Kéziratok nem adódnak vissza.

Ismét jubilál.

Tisza Kálmán nagy napoknak néz
elébe a legközelebbi időben.

Ismét jubilálni fog.

Legutóbb, mint kormányelnök jubi-
láltatta magát és hogy nagyobb legyen
a dárídó — úgy is, mint belügymi-
nister csapatott magának jubilaris ün-
nepségeket.

Ekkor megjelentek előtte a várme-
gyék összes főispánjai s olyan tömeges
gratulációt csaptak neki, hogy csak úgy
— zengtek a hegyek.

Most ismét, mint kálvinista főkurá-
tor van abban a helyzetben, hogy kedve
szerint jubilálhatja magát.

Isten különös kegyelméből a napok-
ban tölti be, mint a dunántúli ev. ref.
egyházkerület főgondnoka e nemű mű-
ködésének 25-ik évét.

Kétségtelenül szép idő 25 év, és ha
valaki ez idő alatt szakadatlanul egy hi-
vatást tölt be, formálhat jogot magának
ahhoz, hogy e nemű működését észre-
vétesse a világgal.

Mert hát ma napság oly idöket
élünk, hogy a köztisztviselők viselői nem
elégednek meg a fizetéssel, vagy ha ez
nincs — a lelkiismeret és az öntudat
elismert szavaival, hanem a — piaczon
keresik a tömegek hizelgését és elisme-
rését.

A ma divó korszakban sorak közt
épen Tisza Kálmánban fejlesztette ki
nagy mértékben ezt az ünneplési
vágyat és a tömegek által való bálvány-
nyoztatásra irányuló hajlamokat.

Neki mint miniszterelnöknek nem
volt elég, hogy 15 éven át dupla fize-
tést huzott az államkasszából és ebbeli
minőségében oly magán előnyöket sze-
rezhettek meg, melyekhez máskülönb
hozzá nem juthatott — hanem kellett
neki még az is, hogy ünneplő tömegek
jelenjenek meg magas színe előtt és töm-
jenezzék az ő nagy dicsőségét.

Egyben bálványoztatta magát a po-
litikai körök és világi törvényhatóságok
által, de mert ezzel nem érezte kielégi-
teltnek a hűségát — hát most az egy-
ház körében is meggyújtja az elisme-

rés örömtüzeit és mint egyházi, ünnepet
ület a papság és a hívek által, hogy ez
uton és e körben is dicsőséget zengje-
nek az ő nagy nevének.

Már is nagyszabású mozgalom indult
meg az ünnepek előkészítésére.

Püspökök, esperesek, papok, egy-
házi férfiak fognak nem sokára megje-
lenni ő kegyelmessége a főkurátor előtt
és lesznek diszszónoklatok minden oldal-
ról és diszvizások nagyban és kicsinyben.

Magasztalni fogják őt főkuratori érd-
emeiért s talán egyik püspök imát is
fog mondani a czéltől, hogy az egek
ura nyujtsa meg Tisza Kálmán életét az
emberi kor legvégsőbb határáig.

Hát ezek bizony mind szép és ne-
vezetes dolgok lesznek.

Tisza Kálmán egyházférui nagy-
sága szembenűnően megnövekedik a ju-
bilaris ünnepek középette.

És talán még az a fellogás is lábra
kap, hogy ő nálánál nincs különb le-
gény a kálvinista egyház gárdájában.

És a geszti földesurról megtudja a
világ, hogy ő minden fizetés nélkül egé-
szén önzetlenül szolgálta 25 éven át
egyháza érdekeit s hála fejében nem ki-
ván egyebet, néhány jubilaris diszszó-
noklatnál és ünnepi felköszöntőnél.

És mindazok, a kik részesei lesz-
nek az ünnepeknek — még azt is
elhitethetik magukkal, hogy ők ép oly
önzetlenül tömjeneznek a Tisza nagy-
sága előtt, mint a mily önzetlen mun-
kálkodásból vált ki 25 éven át a Tisza
nagysága.

Am csak jubiláltassa magát ő ke-
gyelmessége!

És csak nyujtsa meg a kegyes Ég
az ő élete fonatát a legvégső határokig,
mert hát az egyház amugy sem adhat
neki egyéb ellenértéket, mint — disz-
szónoklatokat, a melyek pénzbe sem ke-
rülnek és mégis sokat érnek.

Nem irigykedünk az ő dicsőségére
és nem vesszük zokon, ha ünneplik.

Olyannak ismerjük a kort, a mely-
ben a nagyság csak úgy terem meg, ha
a hűség vásárterén kellemzetit magát.

Csak jubiláljon ő kegyelmessége!
Jön idő, melyben a valódi nagysá-

gok irigykedve néznek vissza abba a
multba, melyben bőven termettek meg a
— talmi nagyságok hírének avatott ma-
gasztalói.

Krasznai Mihály, a kolozsvári nem-
zeti színház egyik legreggibb és legkedveltebb
tagja tegnapelőtt Kolozsvárott rövid szzenvedés
után elhunyt. Krasznai francia származású.
Apja Michel de la Mouche mint emigrans tele-
pedett le a Kraszna vidéken. Fiából már
olyan magyar lett, hogy mint honvéd végig
küzdötte a szabadságharcot. Ezután lett szí-
nész és csakhamar a kolozsvári színházhoz
került. Nem tartozott az első rangú tehetségek
közé, de kitünő humorát, tréfáit ismerte egész
Erdély s ezen aréven lett Krasznai népszerűvé.
Boldalult Teleki Sándor ezredesnek kedves
mulató embere volt és egész sereg adoma járt
szájról-szájra arról a sok jókedvű trefáról,
melyet Krasznaival elkövettek, vagy a mit ő
eszelt ki. 1886-ban elmebeteg lett s a szebeni
kórházba vitték, de a honnan rövid idő múlva
mint kigyógyultat bocsátottak el. Azóta folyton
gyengült. Színházba minden este eljárt, hangos-
an sirt a szomorú jeleneteknél és kacagott a
vig dolgoknál, koronkint bele is szólt az elő-
adásba. Egy hete mult, hogy betegsége ágyba
döntötte, melyből többé nem kelt fel.

A két évi katonai szolgálat kér-
dése, Berlinben immár elődött s az új katonai
törvényjavaslatok, melyek esetleg már az idén,
de a jövő évben minden esetre a parlament
elő fogják terjesztetni, szakítani fognak az
eddiggi rendszerrel s az aktív katonaság idejét
három évről kettőre szállítják le. — Ez
kétségtelenül nagyfontosságú, messzemenő re-
form, mely okvetlenül követésre talált másutt
is, ha talán nem Francia- és Oroszországban,
de minden esetre a közép-európai álla-
mokban. Csak hogy nagy baj is van vele ösz-
szekítve; a reform, legalább úgy, a mint Né-
metországban tervezik, eljlesztően nagy kiada-
sokat igényel s ha igazak az ide vonatkozó
jelentések, akkor nemcsak nem várható tőle
pénzübeli megtakarítás, hanem kétségtelenül
a katonai kiadások újabb szaporítására fog ve-
zetni. — Tudvalevőleg Vilmos császár nemrég
oda nyilatkozott, hogy csak bizonyos kom-
penzációk, ellenengedmények fejében lehet
szó a teljes szolgálati idő leszállításáról. E
kompenzációk azonban a legszerényebb szá-
mítás mellett is nyolczvan, de valószínűleg
száz millió márkába fognak kerülni, illetve
ennyire fog az évi katonai költségvetés a
reform által emelteni. Fölötte költséges re-
formról van itt tehát szó s még nagy kérdés,
csakugyan megérdemli-e ezt a roppant kiadá-
st? Nemzetgazdasági szempontból kétségtel-
en igen fontos, hogy a nép legjobb munka-
erői, a fiatalabb korosztályok ne három, ha-

nem csak két éven át legyenek elvonva pol-
gári foglalkozásuktól, a mezei munkától. — De
hogy megér-e ez száz millió évi kiadást s nem
lehet-e ezt a célt más uton, olcsóbban is el-
érni, az más kérdés. Annyi bizonyos, hogy a
régóta várt nagy reform kevésbé megnyerően
prezentálja magát. — Talán ez okból történik,
hogy a német birodalom hadügyi kormánya
nem is igen siet a reform parlamenti tárgya-
lásával s a törvényjavaslatokat csak a jövő
ülésszakban készül előterjesztetni. — Addig
talán tisztulnak a nézetek s vagy a hadügyi-
miniszter talál olcsóbb megoldási módot,
vagy a közvélemény törődik bele a megvalto-
zatlanba.

BELFÖLD.

**A hazai román ifjuság tiltako-
zása.** Kolozsvárról írják egy román származású
előkelő személyiségnek. Az a különböző nyel-
ven Európaszerte portált Replika, mely a hazai
román egyetemi tanuló ifjuság nevében van ki-
adva a magyar ifjuság választótestületének, a bu-
karesti román Liga műhelyében készült. Az anyagot
hozza Popovics gráci egyetemi hallgató szol-
gáltatta. A hazai tanuló ifjuság azt a Replikát
előzőleg nem látta, nem tárgyalta s annak tar-
talmáról semmi tudomása nem volt. E rut já-
tek a román tanuló ifjuság nevével vissza-
tetszést szült s a mint értesülünk, Kolozsvárt
a román tanuló ifjuság részéről egy tiltakozás fog
megjelenni, mely e tényt konstataálni fogja. A
tiltakozást francia és német nyelvre is le-
fordítják, megküldik mindazoknak a köröknek,
lapoknak s egyleteknek, a hová a román Re-
plika eljutott. A tiltakozás magyar nyelven mar
a heter széküldetik.

Lefoglalt röpiratok. Most szombaton
a nagyszabású vasúti állomásnál hat csomagot
adtak fel oláh nevre az ország különböző
részeibe. A csomagokon az volt jelezve, hogy
vasneműeket tartalmaznak. Langer Bódog ko-
lozsvári vasúti üzletvezetőnek, ki ez időben épp
az állomáson volt, feltűnt a dolog s mert
nyilvánvaló volt, hogy a csomagok nem tar-
talmaznak vasneműt, intézkedett, hogy a cso-
magokat ne továbbítsák, hanem lefoglalta eze-
ket s átsegálta a városi hatóságának. A
hatósági eljárás eredménye még nem került
nyilvánosságra, de, mint mondják, a csomagok
az oláh diákok hírhedt Replíc-jét tartalmazták,
melynek tömeges példányait terjesztés czéljából
akarták szétküldözgetni Nagyszabánból.

KÜLFÖLD.

Bolgár kiállítás — magyar siker.
Annak a rokonszenvek, melyet Ferdinand
fejedelem a magyar nemzet iránt viseltek, a
fejedelem azzal is kifejezést adott, hogy a filip-
popoliszi kiállítás megnyitása után a bolgár fő-
pavilon megtekintése után mindjárt a magyar
pavilonba ment, mely a kiállításnak egyik leg-
impozánsabb objektuma. E pavilonban Kovács

saját könnyeit visszafojtva, simogatta, becéz-
gette a szegényt.

— Ugy-e, én nem vagyok bolond? —
susogta félenken. Gyenge hangja úgy megresz-
ketett.

— Természetesen, hogy nem! — Okos
fiu vagy te Janikám; — beszélt a lányka
tovább.

— És te is szeretsz és bolond sem va-
gyok! — S a szegény idióta arca boldogságtól
sugárzott.

— Most pedig vedd a hegedűdet s játsz'
valamit!

— Már megint czinczogtok! Hagyjátok
estére, majd játszhatok a padláson annyit, a
mennyi neki tetszik, — morgott az anya,
mint rendesen. Jóna hallgatott, csak nővére
ügyelt, kinek minden legesekélyebb mozdulatát
éber figyelemmel kísérte.

Az anyja és bátyja nem igen szerették.
Csupán a nővére volt hozzá nyájasabb, kihez
a szegény hü kutyaként ragaszkodott. — A
szomszédok azt mondták, a szentlelek adomá-
nya; mert a hogy Jóna muzsikált, azt ha-
landó nem tudta utánozni, pedig nem tanította
soha senki reá. Nem játszott ő mesterként da-
rabokat, de játéka ép oly csodásan busongó
és bohó volt, mint jó maga.

Jóna és én egy házban laktunk. — Innét
származott ismeretségünk. Jól ismert és min-
dig barátságosan köszöntött, valahányszor ta-
lalkoztunk. Mert bármilyen szilaj voltam is,
sohasem bántottam. Viaszkészítő arca hason-
lított a szentekéhez. S a gyermek képzelete
hasonlóvá tette azt a holtak sárgás, átlászó,
viaszkészítő arcához, melyeket a templomok
oltárainál üveg alatt és rámban elég sokat
láthattam.

A „DEBRECZENI” TÁRCAJA.

A BOLDOGSÁG UTJA.*

(Emlékkönyvbe.)

A boldogságot életedben
Kívánták már neked sokan,
De senki azt meg nem mutatta,
Hogy hol keresd, hogy merre van.

Megmondom én, hiszen tudom, hogy
Barátodat meghallgatód;
Ha nem való minden betűje:
Könyvedből tépd ki e lapot!

Szerelem a nő hivatása,
Az Isten ezt úgy rendelé,
S te, mint egy nyúl rózsabimbó,
Közelegsz már a czél felé.

S mint méhek a virágkehelyhez,
Hogy a mézért harcolnának,
Bírásozórt hozzád sietnek
Versenyre vágyó férfiak.

Az egyik elmond hűzlegve
Izzellen bókot — ezert;
Fordulj el tőle megvetéssel!
A kigyónyelvű! — nem szeret.

Külső miatt óhajt a másik,
Érzésre, szívre mit sem ad,
És hogy rabnője légy örökre,
Titokban alkuszik reád.

A többi közt jön egy utolsó;
Szemedbe néz, lelkedbe néz

* Mutatvány szerzőnek kiadandó verskötetéből.

S látván, hogy a virágkehelyben
Minő tengernyi sok a méz,

Érezni kezd olyan szerelmet,
A melyet még soha, soha!
Almodni kezd a mennyországról,
Melynek te lennél anyala.

Nem hull ez riógtól lábaidhoz,
Hogy esküjét elmondja, de
Széles világ minden szavánál
Többet beszél tekintete

Oh szánd meg őt, míg oly epedve
Harcol viszontszerelmedért
És majd a döntő pillanatban
Add meg lelkének a babért!

Csókolod, üled még édesebben,
Mint ő csókol, mint ő ölel!
Tedd, oh tedd a legboldogabbá
S te is, te is boldog leszel!

Tudom: kérded: honnan tanultam,
Hogy a boldogság így terem?
Szeretek én is egy leánykát,
Szeretek forrón, végtelen.

Azzal a gyöngéd érzellemmel,
A mely igaz üdvöt jelent,
Azzal a néma szerelmemmel,
Mely mint a menny, oly tisztu, szent.

S ha majdan sorsod nemsokára
Meghozza ezt is úgy neked,
Olvasd el újra, lelkesedve,
Az én kis emlékkeresmet!

Révi Nándor.

A BOLOND JÓNA.

— Jan Neruda genréképe. —
Fordította: ifj. Móréc Pál.

A bolond Jónát az Isten is a világ csu-
fjára teremtette. Lehetett már tizenhét éves,
de nem látszott többnek tizenháromnál. Ha a
kofától vagy a szatócstól, hová anyja küldte,
hazafelé igyekezett — mert máshová a világ
minden kincséért nem mert volna menni —
az utcái gerkőzők már mind körülte voltak
s úgy sivitották füleibe: »Jóna! A bolond
Jóna! Az reájuk se' figyelt. Lassan lépege-
tett tovább. — Lélegzete mély és szakadozott
volt. Néha-néha meg is botlott, mintha so-
vány czombjai már nem bírnák tovább a
gyenge testet. Ha aztán elébe álltak s lök-
dödni keztek, feljűk fordította sáppadt, viasz-
szerű arcát s félelemtől hunyorgató szemével
kérni, kérdezni látszott őket. Egy pillanatig
némán és mozdulatlanul tétovázott. — Aztán
összeborzadt, mintha már a halál karjait érezte
volna vállain és igyekezett jobbra vagy balra
megugrani. »Jóna! Jóna—a!« — kiáltották
utána még sok ideig a gonosz ficzkók, kik
gyakran meg is dobálták. De Jóna sohasem
védte magát.

Mikor hazaért, szó nélkül szolgáltatotta át
anyjának a hozott tárgyakat és aztán csende-
sen megült a kályha mellett.

— Gyere ide Janikám mellém! Hozd elő
a kis székét s ülj le, — hivta egy évvel idő-
sebb nővére, szép, sugár, szőke haju leány, ki
ilyenkor félretette a kötését.

Odatette a kis székét a lábai elé. Aztán
leült reá s fejét néjje ölébe hajtotta. Aztán
ugy elshajtozott, ugy elzokogott, hogy meg a
pogány is megszánta volna. — Néjje pedig,

Kaszanyitzky Endre
Előbb
Kuhinka I. K.

gazdák

lmébe!

ra ellen való

tezéshez

PRINT

vegszámra

GÁLICZOT,

szódát

os árban ajánl

sef Zelmos.

81.

ivonat.

alatti készítésére, mely a

ánlom e jónak bizonyult

16 frt o. é. Készítésére

esleges gyártmányort ke-

arítás érhető el fe-

italoknak kellemes erőtél-

10-50 kr. (600-1000 literre

szilvaválánka, törköly, fü-

folálmulhatlan minőségben.

ROLY FÜLÖP

ek gyara PRAGABAN.

10-50.

atin

itók

92-

Gyula dr. a magyar kiállítási biztos üdvözölte a fejedelmet, köszönetet mondván neki megjelenésért és kérve őt, hogy tekintse meg a magyar kiállítást. Reméli, hogy a kereskedelmi viszonyok Magyarország és Bulgária közt egyre fejlődni fognak. Ferdinánd fejedelem kijelenti, hogy ő is örövendő fog, ha a kereskedelmi viszonyok országa és Magyarország közt egyre fejlődnek. A kiállítási biztos aztán átnyújtotta a magyar pavillont bolgár és francia nyelven szerkesztett, diszkötésű katalógusát és a fejedelem elindult a pavillont megtekintésére, miközben a kiállítási bizottság kalauzolta őt, felvilágosításokkal szolgálva neki. A magyar pavillont igen megnyerte a fejedelem tetszését. Ferdinánd különös köszönetet fejezte ki az állami intézetek kiállításáért és innen ment át az osztrák pavillónba, melyet azonban össze se lehet hasonlítani a magyar pavillonnal. A magyar pavillont általános bámulatot kelt az első napon több mint tízezer látogatója volt. Vasárnap udvari díszbezd volt, melyben a bolgár miniszterek, a konzuli kar és a magyar kiállítási biztos vettek részt.

Bor és sör. Róma, aug. 28. Határozottan állítják, hogy abban az esetben, ha Ausztria-Magyarország kormányai meg fogják nebezíteni az olasz borok bevitelét, Olaszország teljesen ki fogja tiltani a Magyarországból és Ausztriából származó sört oly ürgy alatt, hogy salicizsavat tartalmaz.

A nőgyimnasium kérdéséhez.

(y-e.) »Házasságok az égen kötöttek« mondják valamikor. Lehet, hogy most is ott kötöttek, csak hogy a földön nem mindig szentesítik azokat. Ha egészen elfogulatlan akarunk itélni, nem vesszük átlagul azon esetet, melyet egy párisi élcelőd mond el példaként a modern házasságot jellemzően:

Feleség: »Ugyebár kedves Eduardom, nem veszed rossz néven, ha ma este Théodore unokaöccsével ebédelek.«

Férj: »Legkevésbé sem kedves barátom, de ugyebár neked sincs kifogásod ellene, ha én Amélie unokahugommal ebédelek.«

Bár torzképe ez a fin de siècle házasságának, de előfordulhat. — A boldog házasságunk sem mindennapi példája: ha nyolcz évi együttélés tartama alatt a gölya ötször kelepelt a háztetőn és a lakodalmi nap évfordulóján a nő nem lévén otthon, a férj sürgönyileg fejezi ki üdvkivánatait azon biztosítással, — hogy örömmel és boldogsággal fog mindig visszaemlékezni életének e legszebb napjára. — Előfordul ezen eset is, talán nem is oly ritkán, hanem csak — nagyuri körökben.

Mert ha a proletár szülő lát őt édes kis ajkát éhezni, vagy mohón vágni egy régen nélkülözött jobb falat után, epedni egy egész ruhadarab és egy tisztességes fekhely után: ez kizárja a boldogság lehetőségét. — Egy olykor-olykor felcsillanó tűnemény lehet ez ott is, mint a hogy a napnak egy sugara egy résen át behatol a legsötétebb pinczedugaiba is, — egy mosoly beragyogja a legridegebb arcot is, de nem lehet napvilág, mely a család életét megörvendezteti és bearanozza.

Vasárnap este volt. A késő nyári est mindent varázsteljes lepelbe burkolt. — Az ég kék volt és sötét, mint az azur. Itt-ott felcsillantak az ezüstös csillagok, mint a megholtak gondolatai, közöttük a nagy, fénylő hold uszált. — Fényébe mártott vizeket és hegyeket, megaranyozva alacsony kunyhókat és büszkén kimagasló templomokat.

Már csaknem mindenki aludni ment. — Csak a harmadik emelet egyetlen erkélyén ült még két fiatal, egy lányka s egy férfi, fontos meg-szedbe elmélyedve. Jegyesek voltak, kiket még csak néhány nap választott el az egybekelés-től. A menyasszony a szép Miczi volt, a Jóna nővére, a vőlegény pedig fiatal, de igen ügyes művezető egyik Smichowi gyárból. — Most a vidéken kapott valami fontosabb állomást s ép azért is sürgette oly nagyon az egybekelést.

Már rég idő óta ültek itt. — És mivel a házban még nem csendesedett egészen, csak susogva beszéltek. Most azonban, hogy elcsendesedett minden, beszédjük érthetőbb lett, — mintha boldogságuk, fogadásuk és terveik tanu-jaul ezt a szelid, magasztos éjszakát akarták volna felhívni. Valami megragadó gyönyör lehet az, mit egy szerencsés szerelmes pár az összekelésük előtti napon érez!

Közelükben még csak egy ember nyilvánított a hangosabb érzelmeit, mint ők, de az nem zavarta őket. Csak hogy az ő kifecsegett érzelmei, nem voltak oly aranyosak, fénylők és tiszták, elégikus sobajtasokat, szivig ható hangokat egyesített szomorú, fantasztikus dallá. E dalokat a boldog Jóna zengedezte, ki máskülönben néma, csak a nótaszabban volt megkapó. Nem gyenge mellől származtak ugyan e hangok, más nyelven fejezte ki álomszerű érzelmeit. És mégis könnyen meg lehetett azokat érteni, ha fehérré ujjával a megremegő hurokat majd erősebben, majd gyengébben meg-

A társadalom legfelső és legalsó rétegeit tehát nem tekintve, annak zömét képező számtalan más osztályában tapasztalhatjuk, hogy bizony sok a boldogtalan házasság; boldogtalanok pedig azért, mert azok megkötése, legtöbb esetben, nélkülöz minden erkölcsi és etikai alapot. A berlini »Gazdasszonyok lapja« azt állítja egyszer, hogy »nincs a világon erkölcsstelenebb dolog, mint a szerelem nélkül való házasság.« — Merném hozzátenni, hogy annál erkölcsstelenebb, mert egy nyilvánvaló hazugságot, egy mindenki által ismert alkut a templom szentélyében, — isten színe előtt és nagy közönség jelenlétében erősítenek meg.

Milyen biztosítékot nyújtson az ily módon kötött frigy a jövőre nézve? Lehet áthazudni az értekek tévedése folytán, néhány hetet vagy hónapot, de lehet kitölteni közöny-nyel és hidegséggel egy egész hosszú, sivár, üres életet?

Ha lehet még palástolni a szív szegénységét rendes körülmények között, de az élet oly változó, legtöbbszor komoly és sok esetben oly szomorú! A férj elveszti a tőzsdén a vagyont melyért eladta magát, a nő hosszú éveken át betegeskedik és fürdőkön költi el a pénzt, melylyel magához lánczolt egy nem szeretett férfit.

A férj keresetképtelen, nyomorék lesz elveszti állását, kenyerét; a nő egy ragályos betegség következtében rut, visszataszító lesz. Egy, két, három gyermek egy járvány áldozatául esik; beáll az agkor gyengével és szeszélyeivel, bénaságaival és kórságaival. És mindezen eshetőségekben a házasságok egyike érezte, hogy nem találja meg a másikban a kezét, mely melegen soritsa meg a mienkét; nincs erős kar, mely támaszt és védelmet nyújtson, ha a sors csapásai megtörnek, — nincs szív, a melyre borulva szabad folyást engedhetünk könyeinknek, remélve, hogy az együtt dobog a miennkel, együtt sir és örül velünk; mert üres szívvel, közönyösen mondhatunk igent az oltár előtt és hideg maradt a kéz, ajk meg a szív is, melyet meg sem kérdeztünk. Ha szomorú ez a nőre nézve. Mert ha a férfi nem szereti az aráját, de nélkülözhetlen neki a nő, míg ha a leány nem szereti jegyesét, könnyen visszataszító lehet előtte a férj.

A kicsi gyermeknek is van akarata, — melynek gyakran engedni kell, csak az eladó leánynak nincs, legtöbb esetben: annak ne legyen sem női méltósága, sem lelke. — Ne tudja, hogy a szíve egyetlen kincse, melyet nem lehet se elvinni, se megvásárolni, egyetlen birtokát képezi ez, melyet csak elajándékozni, vagy cserébe adni lehet.

Távol van tőlem azon regényes szerelmet óhajítani a családi élet alapjául, melynek következtében a huszonkét éves gyermekember megszökteti a harminczkét éves primadonnát;

nyomta, ha vonójával majd viharos, majd lágyan elhaló hangokkal varázsolta elő. A boldog Jónát valósággal a szentlelek ajándékozta meg ezzel a tehetséggel.

A szerelmesei vallomásait nem zavarták a Jóna melabus dalai. Sokkal inkább elváltak foglalva magukkal, de különben is megszokták már e buskomor játékokat — idővel mindent megszokik az ember, még az ehézők jalkiállításait is.

Jónát magát nem látták, mivel az fejeik felett játszott.

A mi házuk igen régi módi építésű volt. S padlásán, melyből az utcára és udvarra is nyílt egy ablak, szokott Jóna hegedülni. Ott kuporgott ma is.

Fennt volt akkor is, mikor a nővére vőlegénye jött. Játékában faradhatatlan volt. S mintha az elégikus színezetű, de folyton változó dalt sohasem akarta volna bevégezni. Természetesen sokkal inkább érzéssel teljes ábrándok, mint művészi alkotások voltak ezek.

Majd hirtelen megállott kezében a vonó. Kezei lehanyatlottak, mintha elfaradt volna. S sovány arca, a hold fényétől megvilágítva, hasonló lett a kőszoborhoz. Majd felállott. — Hegedűjét szépen letette, mellé a vonót, s aztán lassu, óvatos léptekkel odalopózott a padlásajtóhoz. S innen kihajolva bámult alá a boldog párra. Könnyű felhő homályosította el a holdat.

Alant ép róla beszéltek, elég jól érthető hangon.

— Ugy vettem észre, hogy Janika szegény ma még a szokottnál is szomorúbb! Talán csak nem beteg? kérdezte a vőlegény.

Jóna bólintott a fejével.

— Mindig szomorú az szegény; de különösen néhány nap óta, felelte Miczi. Mindig faggat, hogy itt hagyom-e? Ugy-e magunkkal visszük?

— Most még lehetetlen! Igy is sok a bajunk. De később talán igen.

a gymnazista vagy egy éves önkéntes rögtön feleségül venné az első kis köristanót, virág-árusleányt, kávéházi pénztárosnőt vagy az éjjeli lepkék más, számtalan válfajának egyikét ki gyermeklelkét (?) először tudja lágra gyujtani.

Mantegazza legújabb híres művében, a modern házasságot egy főbájanak azt tekinti, hogy a fiatal leányok nincsenek eléggé felvilágosítva a szerelem és házasság hivatására nézve, bekötött szemmel, mint az áldozatot úgy czipelik gyakran az oltár elé, a szülő vagy gyám intézvéen el mindent a pénzkérdés szerint. — Lehet, hogy Olaszországban oly tudatlanul serdülnek fel a leánykák (nálunk inkább az a panasza, hogy tulkorán tulcsok tudnak.) Ha igaz is, hogy a mi a gondolatfelmeg-érdemi, nem érintheti, annál kevésbé ronthatja az érzelmeiket; de az élet titkait, az élet realizmusát csak az élet maga taníthatja. Minek fosztanók meg gyermekeiket egyetlen boldogságtól — az illuzióktól, melyeket a tapasztalás ugys tulgyorsan silányít tönkre. — Továbbá amit a férfinal az élet ismerete, azt a nőnél az ösztönszerű sejtélem, a tapintat és finom érzék pótolja. Az igaz, nemes női lélek magában hordja erkölcsi támpontját és elementáris erővel taszít vissza minden szennyet, amely erővel és meglepéssel ragaszkodik a tiszta lelkü, nemes gondolkodású férfihoz, oly ösztönszerűleg idegenkedik minden aljas jellemű, érdeket hajhászó egyéntől.

Ezen ösztönszerű bizalom, becslés és vonzalom az, a mi okvetlen szükséges arra, hogy két addig idegen, ismeretlen egyén képes legyen megférni egymás mellett, túrni egymás hibáit, gyengéit, sőt bogarait, megbocsátani, ha a pillanat hevében egyik vagy másik oldalról vad, sértés, sőt komoly bántalom esik meg; könnyíteni, buzdítani és bátorítani, ha az élet nem egyéb, mint lánczolata a munkának, kötelességteljesítés és áldozatkészségnek. — Más szemmel nézni betegséget esetleg nyomorúságot, elviselni veszteséget, bánatot és keserűséget, mitől senkit sem kímél meg a sors.

Egy sokak által phantomnak, képzeletnek mondott dolog ez. Eh nevétséges: szeretni és házasodni két különböző dolog; aztán ha ép-penséggel nem lehetnek meg együtt, hát lste nem van törvény, lehet válni. Lehet persze, de minden válás szakítás és szakítani fájó; annál fájóbb, ha az, mi szerető házasságok között a viszonyt még bensőbbé változtató kapcsolata lett, a válni készülök között súlyos lánczok mutatkoznak, melyet megtörni nem lehet és az együttélést túrhatóbbé sem változtatja.

Nem azt tartom a boldogtalan házasságok egyik főokának, hogy fiatal leányaink ne vol-nának elég érettek a szabad választásra, hanem azt, hogy legtöbb esetben nem követhetvén szabad választásukat, várva és elvirágozva, szüleik vagy rokonaik nógatására, előbb-utóbb kénytelenek bárkinek karjaiba dojni magukat,

Miczi hízlegőleg simult vőlegényéhez.

Jóna lassan vissza hátrált. Felegyenesedett, s leült régi helyére. S arcát kezére támasztva bámult a holdvilágba. Szemeiből könnyek pe-regtek alá, de sóhajait elfojtotta. Majd ajkai, mint valami dejeses álomban, kinyíltak, s re-kekd hangon dadogta: »Tudtam, jobban szereti őt, mint engem!«

Ugy ült ott sok ideig. A könnyek egész felnedvesítették arcát. Mintha e nagy fájdalom fojtogatta volna — letepte nyakáról a kendőt, s avval szárítgatá könnyeit.

Végre felugrott. S lázas rietséggel rohant a padlás homálytól takart része felé. Még hegedűjéről és vonójáról is megfeledkezett.

Jónát, ki nem egy éjszaka hált a padláson, csak másnap keresték, mikor már Miczi a menyasszonyi ruhát is magára vette. És meg is találták, ott csüngött egyik gerendán. A nyak-kendőjére akasztotta fel magát.

Miczi csak néhány hónappal később ül-hette el lakodalmát.

Tévesztett élet.

— Finn novella. —

Írta: **Pietari Páivrintä.**

Ford: **Kiss Pál.**

(Folytatás és Vege.)

Hamar elaludtam, mert hosszú utazásaim közben, mi alatt nem sokat alhattam, igen el-faradtam. Bár egy szétúdt boldogság történetét halgattam végig s bár az elbeszélés alatt magam is éreztem azokat, a mikről az öreg szíve panaszkodott a természet mégis megkö-vetelte jogát.

Álmom általában nem volt nyugodt. Félig kábult állapotban feküdtem, álom és ébrenlét között; miközben még mindig az ősz szomorú, majd aggasztó, majd hosszúra nyuj-tott elbeszéléset véltm hallani.

csak hogy legyen, aki nekik kenyeret keresse n. Az érdekes és anyagi kérdés, mely ilyenkor fő-szerepet játszik, elég gyakran volt tárgyvalva minden alakban és ha a nőkálláspontját akarom is védeni, azért nem kevésbé pártfogolom azon férfiak ügyét, kik elég komolyak és lelkiismeretesek arra, hogy nem akarnak csu-pán szerelemből élni és e frázis zászlaja alatt leendő nejükét és családjukat szegénységbe és nyomorba rántani.

Egy más oldalával a dolognak szeretnék foglalkozni, melyet oly gyakran félre magya-ráznak, t. i. a nő igyekezetét arra, hogy ön-álló és keresetképesse váljék, mely igyekezet-nek maga a társadalom és különösen a férfiak egy része áll utjában. A női emancipációt, börtönnire ismert és elcsépett a szó, tulaj-donképeni fogalmára nézve akaratlan és akarva még mindig félreértik és elferdítik; érte eman-czipát nők alatt az olyan amazonokat, kik feltűnően viselkednek és ruházkodnak, a sport minden nemében versenyeznek a férfakkal, isznak, szivaroznak stb.

Egyszóval példaként vesznek fel egy és más tulajdonságot kedélyű hölgyeket, kik irtó-znak a konyha szagától, lealacsonyítóak tar-tanak minden házi teendőket, magukhoz nem méltó dolognak egy gyermek ápolást stb. Saj-nos, koncedálnom kell, hogy az ilyen eset elő-fordul, bár határozottan tagadnám, hogy épen művelt hölgyeknél; olyanképpen érte, hogy nem ferde, egyoldalú, vagy tulajdonságot kimű-veltségben részesült a nő, hanem szellemi kiké-peztetésével a józan ész, a tapintat és kedély nemesbülése és művelése párhuzamosan ha-ladt. A hol ez nem áll, megengedem, hogy szellemi képzettség inkább szerencsétlenség a nőre, egész környezetére és különösen férjére nézve.

Koncedálok ezt, bár még sokkal gyako-ribb a lomha, rendetlen, minden rendszer nél-kül vezetett háztartás az olyan nőknél, kik soh'sem tanultak semmit. Rossz akarat volna tehát a fent említett kivételeket szabályként általánosítani. Ép olyan igazságtalan azon elv, mely a fővárosban létesítendő leánygym-názium következményeként tekinti: hogy a nő távolodik tulajdonképeni hivatásának teljesíté-sétől, uszupálni akarja a férfi jogait, azt hiva-tása köréből kizsoritani, kevesebbé becslüni stb. Sok, az életből merített tapasztalat után merem állítani, hogy éppen a szoros értele-mben vett emancipációt, azaz felvilágosított ön-álló gondolkodású, igazán művelt nő bár kissé behatóbban látja vagy talán ostorozza is az erős nem gyengéit, azért nem méltatja kevésbé annak érdemét.

Ellenkezőleg, tisztában van azzal, hogy ha a nő szellemesebb, a férfi eszesebb, a nő mélyebben érte, de a férfi határozottabban gon-dolkodik, a nő kicsi körben élesen itél, de a férfi ítélete tárgyilagossabb, szélesebb látkörű, a nőnek több szíve, de a férfinak több értelme.

A házbeliek már felkeltek, mielőtt feleb-redtem volna. A gazdasszony tüzet rakott a patkóra; a cseledés egyrésze csak most öltö-zött, míg a többi része már munkához is fo-gott. Én is felkeltem és gyorsan felöltöztem.

Az első, a kit szemem kerestek az ősz volt: A gyertya még égett az ágya előtt levő széken s ő még aludt. Ugy látszott, mintha most az egyszer nyugalom s béke lepte volna meg. A gyertya hosszú hamvával égett gyengénhal-ványan világot.

Mi jött most Fábianhoz, hogy még nem kelt fel? de mi az? a gyertya az ágya előtt ég. Soh'se tette ez előlöt; pedig mindig pan-aszkodott, hogy nehéz a sötétben virasztani. Különös, hogy ma olyan sokáig alszik. Mäskor mindig legőkorább szokott felkelni, mondá a háziaszony.

Az este két gyertyát találtam az aszta-lon; mind a kettőt levettem s meggyújtottam: most már mind a kettő el is égett. Egész ad-dig beszélgettünk a míg a nagyobbik tartott s azután kért, hogy gyujtsam meg a másikat is, hogy jobban érezhesse magát — a mint mondá — ha lefejszik.

— Nem kerül semmibe! Nem kérünk ér-te semmit! mondá a háziaszony. Fábian más-kor az ablakban szokott virasztani s ott gon-dolkozni, nem tudom én miről.

Jobban megnéztem az öreget. Csodálko-ztam, hogy a gyertya hamvát nem vette le; hi-szen beszélgetésünk közben hánszor levétette, hogy tisztábban éjjen. Közlebb léptem ágyá-hoz s azt tapasztaltam, hogy — nem lélegzik. Az öreg — halott volt!

— Fábian nem kél fel többé, — mondám halkan.

— Istenem mit beszél? Meghalt? kiáltott a háziaszony s ágyához jött. Egy pillanat alatt mindnyájan abba hagyták a munkát s a halot-tat körül álltak.

erősebb ak-
teljes tudat
Kisfaludy s

Egy es-
és egy-
Akárik-
Mikor

Minden

bármily kevé-
ható volt eg-
múzsája, ins-
volti vagy h-
solta, hogy
meghódítani
Bernhardt t-
lett volna be-
kedvese meg-
a legnagyobb
magát festé-
get és babé-
kit a maga-
szép hugána-
jül nyerhet-
nem kimutat-
következik a
mészetes hi-
galom egy t-
erkölcsi ala-
tudja misz-
vátását, nem-
ját vagy ne-
szidjon a nő-
elője akárt-
törekvés er-
a nők nem-
magát, irtó-
bárkihez o-
tartsa. Ez a
igazságtalan-
nak utját áll-
lyan munká-
vátáskörnek
nak, legyen
v. filozofia-
csak más-m-
szeretet azo-
minden nő-
eszes a nő-
nincsen olya-
ne adná o-
pólyáért.

A főv-
hogy ha net-
tegek kellő-
Kolerá-

üllő-ut és a
barakkok, a
vannak ber-
lon, a déli v-
zett barakk-
taly ezenkiv-
egy vállalkoz-
ról 8 napra

Az ősz-
Égy szomorú
tatta, hogy a
már meglá-

— Nín-
volt 6 vajjon
nagyon soká-
szony.

— Igen
lanul sokat
gon.

Mindny-
... Kö-
nem azért tö-
hogy ezáltal
jai?

Erre leg-
Balkeze-
tam volt. Jöt-
dugya s mar-
mi talán be-
Egy kis med-
le nyakától.

nyitottam s e-
meg, aláírva:
lonban még
gondosan bet-
A papír
olvashattuk.

— Fa-
hát tégedet,
ted, megsem-
tén szeret t-
érzelmeimet
tőled soha
hátártalan
S most utol-
remennek
— eszedbe jut
most már u-
Agnétad!

...k kenyeret keresse n...
...es, mely ilyenkor fő...
...akran volt tárgyalva...
...nőkállásponjtát aka...
...kevésbé pártfogó...
...kik elég komolyak és...
...gy nem akarnak csu...
...a frázis zászlaja alatt...
...jukat szegénységbe és

...a dolognak szeretnék...
...vakran félre magya...
...zetét arra, hogy ön...
...hájék, mely igyekezet...
...különösen a férfiak...
...A női emancipációt...
...ésépell a szó, tulaj...
...ve akaratlan és akara...
...elferdítik; érte eman...
...olyan amazonokat, kik...
...s ruházkodnak, a sport...
...nyeznek a férfiakkal,

...nt vesznek fel egy és...
...hölgyeket, kik irtóz...
...lealacsonyítottak tar...
...lőket, magukhoz nem...
...nek ápolást stb Saj...
...hogy az ilyen eset elő...
...tagadnam, hogy épen...
...anképpen érte, hogy...
...gy teslegizott kimü...
...nő, hanem szellemi kiké...
...a tap.nat és kedély...
...ese párhuzamosan ha...
...ll, megengedem, hogy...
...sabb szerencsétlenség a...
...és és különösen férjére

...bár még sokkal gyako...
...minden rendszer nél...
...az olyan nőknél, kik...
...Rossz akarat volna...
...kivételeket szabályként...
...igazságtalan azon elv...
...tesítendő leánygym...
...ként tekint: hogy a nő...
...hivatásának teljesité...
...a férfi jogait, azt hiva...
...ni, kevesebbre becslüni...
...erített tapasztalat után...
...ppen a szoros értelem...
...azaz felvilágosodott ön...
...müveltt nő bár kissé...
...talán otorozza is az...
...nem méltatja kevésbé

...aban van azzal, hogy...
...a férfi eszebb, a nő...
...fi határozottabban gon...
...rben élesen ítél, de a...
...abb, szélesebb látókörü, a...
...a férfinak több értelme,

...felkeltek, mielőtt feleb...
...asszony tüzet rakott a...
...gyrésze csak most öltö...
...e már munkához is fo...
...gyorosan felöltöztem.
...szemeim kerestek az ősz...
...égett az ágya előtt levő...
...s látszott, mintha most...
...s beke lepte volna meg...
...vával égett gyengénhal-

...biánhoz, hogy még nem...
...a gyertya az ágya előtt...
...szelött; pedig mindig pa...
...éz a sötétben viraszti...
...n sokáig alszik. Máskor...
...szokott felkelni, monda a

...nyát találtam az asszta...
...vettem s meggyújtottam...
...ő el is égett. Egész ad...
...g a nagyobbik tartott s...
...jsam meg a másikat is...
...magát — a mint monda

...mmibe! Nem kerünk ér...
...ziaszony. Fabián más...
...sott viraszti s ott gon...
...n miről.
...m az öreget. Csodálko...
...mvat nem vette le; hi...
...zben hányszor levette,
...Közlebb léptem ágyá...
...m, hogy — nem lélegzik...
...!

...beszel? Meghalt? kiáltott...
...oz jött. Egy pillanat alatt...
...a munkát s a halot-

erősebb akarata és jelleme van, hivatásának teljes tudatával bír e nő és eszményképe a Kisfaludy szép szavaiban ecsetelt állapot:

Egy ember még csak fél,
És egészen csak úgy é!
Akárki bár mit beszél,
Mikor két szív egybekél.

Minden genialis nő mellett vagy mögött, bármily kevésbé lép is előtérbe, mindig található volt egy szellemes, genialis férfi, ki a nő muzsája, inspirációja, művészi eszményképe volt vagy ha másként nem, olyképen befolyásolta, hogy annak tetszeni, azt megnyerni, meghódítani vagy elbájoslani törekedett. Sarah Bernhardt maga beszélte el, hogy soha sem lett volna belőle olyan nagy művésznő, ha első kedvese meg nem esalta volna. Mme de Staël, a legnagyobb francia nő, ki Corinnában önmagát festé, halhatatlanságát, minden dicsőséget és babérját odaadta volna, ha lord Nelvil (kit a magasztos önfeláldozás egy pillanatában szép hűgának, Luczilének, engedett át) férjül nyerhette volna. E példák alapján szeretném kimutatni, hogy az emancipációból nem következnek az, hogy a nő azért ne akarná természetesen hivatását teljesíteni, hanem a mozgalom egy talán öntudatlan, de hatalmas erkölcsi alappal bíró rugója az, hogy a nő tudja, miszerint nem mindegyike tölti be hivatását, nem találja meg mindegyike élete párját vagy nem érheti el azt és beszéljen vagy szidjon a nőkön Schopenhauer akárhány követője akármennyit, az emancipációra való törekvés erkölcsi alapja éppen az, hogy irtózik a nők nemesebb része eladni vagy feláldozni magát, irtózik vonzalom nélkül férjhez menni bárkihez csak azért, hogy legyen a ki fenntartsa. Ez esetekben is a nők légióját tekintve, igazságtalan a társadalom, ha felszabadulásuknak útját állja. Sophisma mind az, mit komolyan munkálkodó, celtudatosan valamely hivatáskörnek működő nők becsmérőlésére felhoznak, legyen a nő bár doctor juris, medicinae v. philosophiae, csak pót-hivatás marad ez neki, csak más-más után igyekszik értékesíteni a szeretet azon óriási tökéjét, melyet a temető minden női lélekbe fektetett, legyen bármily eszes a nő, irtózik a száraz tudománytól és nincsen olyan komoly női doktor, ki szívesen ne adná oda diplomáját — egy iczipiczi — pólyáért.

A kolera.

A fővárosban minden elkészítettek, hogy ha netán föllep a kolera-járvány, a betegek kellő ápolásban részesüljenek. Kolera-kórházzal fognak szolgálni az üllői-ut és a markotányos-utca sarkán levő barakkok, a melyek 500 beteg befogadására vannak berendezve; továbbá a budai oldalon, a déli vasut mellett 100 ágyra berendezett barakk áll készen. A közegészségi ügyosztály ezenkívül oly értelmű szerződést kötött egy vállalkozóval, hogy szükség esetén 8 nappal 8 napra annyi újabb barakkot állít föl, a

Az ősz nyugodtan halványan fekdűt ott. Egy szomorú mosoly maradt ajkain; ez mutatta, hogy a sokat szenvedett öreg férfi most már megtalálta nyugalmát.

— Nincs többé Fabián! — Vajjon ki is volt ő vajjon honnan is jöhetett; mindenesetre nagyon sokat szenvedett — monda a háziasszony.

— Igen! sokat szenvedett, kimondhatatlanul sokat! — tevém hozzá elhaló hangon.

Mindnyájan meg voltak hatva.

... Ki tudja, ez a sokat próbált szív nem azért tört e meg, hogy előttem feltárujt; hogy ezáltal először tűntek el nehéz gondjai?

Erre legkevésbé gondoltam ekkor!

Balkezéből kiesett a márká, a melyet adtam volt. Jobb keze rongyos kabátja alá volt dugva s markában erősen szorított valamit, a mi talán becsesebb volt előtte mint a pénz. Egy kis medaillon volt. Egy zsinóron függött le nyakától. Átdadták, hogy nézzem meg. Felnyitottam s egy szép női képet pillantottam meg, aláírva: Agneta. Ezen kívül volt a medaillonban még egy hajcsokor nagyságu régi papir gondosan betakargatva.

A papíron, a mint nagy fáradtsággal elolvashattuk, a következő írás volt:

— Fabián! — óh Fabián, elvesztettelek hát tégedet, örökre elvesztettelek! Összetörted, megsemmisítetted szívemet, a mely őszintén szeret téged most is midőn már legszentebb érzelmeimet labbal tiportad. — Nem vártam tőled soha... soha... Vakká tett téged a határtalan dicsőség vágy...! De légy boldog! S most utoljára... kérlek... fogad el szelmemnek ezen utolsó biznyságát... hatha eszedbe jutok róla neha... előbbi kedvesed most már megtört szívű, szegény barátod... Agnétád!...

mennyit a beteg elhelyezése igényel. Legvégső esetben pedig, ha már az összes helyek el lennének foglalva, még mindig módjában fog állani a fővárosnak, hogy a betegek elhelyezésére az olyan saját épületeit vegye igénybe, a melyeket könnyen ki lehet üríteni és a járvány megszűntével fertőtleníteni.

A fővárosi tanács a rendőrök kapitány kerésére felhívta az összes kerületi előjáróságokat, hogy a részükről alkotott ellenőrzőbizottságokba az illető kerületi rendőrörvosokat azonnal bevonják, közreműködésüket igénybe vegyék utmutatásait a közegészségügy érdekében felhasználják és alkalmazzák.

Lisszabon, aug. 29. — A kormány lapja Németország, Belgium, Hollandia, Perzsia és a Fekete-tenger összes kikötőit járvány-fertőzötteknek nyilatkoztatta.

Hamburg, Augusztus 26-kán itt 416-an betegedtek meg kolerában és 150-en haltak meg. Aug. 27-én delig 128 ember betegedett meg és 55-en meghaltak. Ez utóbbi számok azonban esetleg nagyobbak is lehetnek, minthogy ma vasárnap a második reggeli posta még nem érkezett meg. Az utcai forgalom meglehetősen csendes. Valamennyi templomban a járvány megszűnésére imákat mondanak. A holttestek szállítására butorszálító-kocsikat alkalmaznak. A klubok és egyesületek kirándulásai teljesen elmaradnak. — Csak a haugversenyterekben van még zene.

Berlin, aug. 29. A nyilvános hirdetősi-oszlopokra a rendőrség főnöke hirdetést függesztetett ki, melyben nyilvánosságra hozza, hogy egy Frohner nevű asszonyon, ki Hamburgból utazott ide, ázsiai kolerát állapítottak meg.

Hamburg, aug. 28. A betegek és halottak száma oly nagy mértben nő, hogy hármincz fogaton kívül butorszálító-kocsikat is kell igénybevenni a betegek és halottak szállítására. Tegnap, mint a lapok jelentik, a rómszáz nyolczvan kolerahalottat tartottak el. Nyilvános gyűléseket, táncmultságokat tartani Hamburgban, Altonában Pinnebergben, Wedelben, Elmshorsban és Ütersenben tilos. Valószínűleg el fogják tiltani a schleswig-holsteini vásárok megtartását is.

Pétervár, aug. 28. Hivatalos jelentések szerint a kolera a lublini kormányzósgában is föllepett. E hó 26-ikáig 14-en betegedtek meg és heten meghaltak. E hó 26-án Samara kormányzósgában 1120 egyén betegedett meg és 521 haláleset fordult elő. Saratov kormányzósgában 320 megbetegedés és 121 haláleset forent elé. A Donterületen e hó 54-ikén és 25-ikén 825 megbetegedés és 556 haláleset fordult elő.

Kossuth Lajos 90-ik születésnapja Debreczenben. Tegnap d. u. 5 órakor a Csokonai-kör Dalegylet és Tornaegylet választmányai gyűlést tartottak a keresk. ifjak Önképző Egylete disztermeben nagy hazánk fia 90-ik születésnapjának pártatlan megünneplését előkészítendők.

Jelen voltak: Vértessy Arnold, Dr. Bakonyi Samu, Márk Andre Komlóssy Arthur, Szikszay Szabó József, Dr. Orbán József Dr. Magos-György, Géressy Kálmán, Dr. Tidős Janos Torday Gábor, Steinacker Sándor, Papp, Peter Gábor, Mácsay Sándor, Krasznai Ferenc és Sihal Géza. — Vértessy Arnold megnyitván az ülést, felszólítja Márk Endrét az előkészítő bizottság előterjesztésének felolvasására. Márk Andre szükségesnek tartja előbb az ünnepélyt rendező bizottság tisztikaának megválasztását. Helyesléssel fogadott indítványára megválasztották elnökké Vértessy Arnoldot, alelnökké Márk Endrét, jegyző Dr. Bakonyi Samut, pénztárnokká Bárdos Gezát, ellenőrré Dr. Tidős Janost. E bizottságot a többi egyletek tagjaiból egészítik ki, mikormajd a felhívásra, melyet azokhoz szétbocsátottak, válasz érkezik.

Az ünnepély helyéül a nagerdői Vigadó jelöltetik ki.

Az ünnepély programját a következőkben állapították meg természetesen csak egyelőre, az esetleges változtatás ki nem zárással:

1. Szózat. Ének a városi dalárdá, fősikolai énekkar, kereskedő ifjak dalegylete és a munkás dalegylet.
2. Felolvasás, írta Vértessy Arnold.
3. Bucsu Vigertől, énekl a városi dalárda.
4. Alkalmi költemény Szabolcska Mihálytól, szavalja Nagy Kálmán joghallgató.
5. Tavasz elmúlt... Énekl a városi dalárda.
6. Szózat, énekl a fentebb említett 4 dalegylet.
7. Kossuth induló, előadja a városi dalárda.

Az ünnepély d. u. 4 órakor veendő kezdetét, midőn is az ünnepélyre meghívott összes társadalmi egylet k és körök a város háza udvarából a tűzoltó zenekar hangjai mellett zászlóik alatt kivonulnak a Nagyerdőre. A Nagyerdőn 5 órakor tornamutatóvonyok veszik kezdetét; ezek után a teremben folyik le az ünnepély fennli programmal. Ünnepély után tánc lesz.

Az ünnep napján az erdőre csak 10 kr. beléptidj mellett lehet bemenni, a vigadó helyére pedig 40 kros belépti díj mellett. (Mi

ugyan elvből nem helyeseljük, hogy a magyar nép Kossuth Lajos ünnepén pénzért mulasson, sokkal szebb lett volna az ünnepély költségeit gyűjtés útján közadakozásból fedezni Szerk.)

Ujdonságok.

*** Kossuth-ünnep.** A fővárosban a Kossuth-születésnap ünnep rendez bizottságának elnöksége és jegyzői kara hétfőn este 7 órakor a Harris-bazárban ülést tartott az albizottságok megalakítása ügyében. Az intéző bizottság egyelőre a következő albizottságokra oszlik fel: népgyűlési, menetrendező, a talliai utat rendező, az istenitiszteleket rendező, a banket, a vigalmi, a felirati, az irodalmi s a pénzügyalbizottságokra. Az egyes albizottságokba bármely Kossuth-tisztelet polgár beiratkozhatik. A budapesti ügyvédi kamara disztagiává választmány, vasárnap ülést tartott, melyen a Kossuth Lajos 90-ik születésnapja alkalmából rendezendő ünnepélyt beszéltek meg. Nagyobb-szerű estélyt rendeznek a Zöldfában, esetleg más ünnepségeket is, melyre névze azonban bevárják a fővárosban teendő intézkedéseket; továbbá, hogy ki megy le a képviselők közül. A részletek megállapítására egy szűkebb körű bizottság lett kiküldve, melynek feladata, hogy a vidékkel s a fővárossal érintkezésbe lépjen. A Kossuth-ünnepnek egyik érdekese és messze kiható fontos-águ mozzanata lesz a bihar-megyei és nagyváradi 48-as függetlenségi párt szervezése.

*** A budai honvédelemk.** A budai várban nemsokára felállítják a szobrot, mely a budavári ostromában elesett honvédek emléket örökíti meg. A várbeli diszterem már körül kerítették azt a helyet, a hová a szobor jön s mar hozzá is fogtak az alapozási munkálatokhoz. A talapatot meg ebben az évben elkészítik. Maga az emlék, melyet Zala György mintázott, most van öntés alatt. A szobor egy fiatal honvédet ábrázol rohamlépésben, a mint magasra tartja lobogóját. Főleje Géniusz hajol. Talapatzatn megtört ágyukerék van. A szobrot kora tavasszal állítják fel s a jövő évi május 21-én, Budavára bevételének évfordulóján, nagy ünnepségek között leplezik le.

*** Örült nő a vasuton.** Mult vasárnap egy intelligens debreczeni nő — dr. Széné V. I. — indult Beregszászra rokoniát meglátogatni. Nyiregyházán egy férfi és egy nő utas szállottak be a kocsiába, a'ig haladtak azonban Sóstóig, az ujonnan beszállottak rémulve vették észre, hogy utitársnőjük megtévelyodott. A nő ugyanis lehányva magáról minden ruhát és ékszer, aranyot lánczót kidobva az ablakon, fejével az üvegablak betörte, s ki is ugrik az ablakon. Ha férfi utitárs hirtelen mellette nem terem s nagy erőmegfeszítéssel vissza nem tartja, az örült nő minlen áron a Sóstóban akart megfürödni s környezetének is folytonosan ezt kiabálta. A következő állomáson a kalauz felügyeletére bízva, külön vagonba szállították. — Beregszászba érve mar kissé csillapodott s rokonainál töltve két napot tegnapelőtt hoztak haza felügyelet mellett Debreczenbe. (A nő hirtelen elmezavarának oka valószínűleg az óriási hőség volt.) Mint utjabban értesülünk szerencsétlen nő azóta Pestre szállították megfigyelés végett, de csakhamar visszajöhett, mert az örüllés jeleit nem konstataálták rajta. Jelenleg akárcsak egykoron, szabadon és egészségesen sétál városunk utcáján, mintha semmi sem történt volna vele.

*** Nagy tűz Esztárban.** Esztar bihar-megyei községben nagy tűz volt. Leégett több ház s gazdasági épület. A vízhiány nagy akadály volt az oltásban.

*** A hörcsögök pusztítása.** Mióta a tanyákon a kutyák tartását betiltották — írja h. — nanási leveleznök — azóta a nanási gazdák szomorú helyzetbe jutottak, mert fel természetesen is alig kecségető tengeri földelken a hörcsög annyira elszaporodott, hogy kénytelenek a természet már felig érett állapotban betakarítani. A gonosz állatok nemcsak a tengerben, hanem a sötétökben és szőlőkertekben is iszonyu pusztítást visznek véghez a gazdák végtelen nagy kárára. — Tekintettel e körülményre, ajánlatos volna a hatósági rendeletek hatályon kívül helyezni s a gazdák jogát a kutyák tartását illetőleg újra visszaállítani.

*** Másodi Károly a szerencsétlen** megörült állami hivatalnok újra hallat magáról. Ma reggel ugyanis lakásáról, a hol felügyelet alatt volt, megszökött és behatolván Juhász Ignác hatvan-utcai ügyvédi irodájába ott stvette »birodalomát» s mint uralkodó parancsokat kezdett osztogatni harsány, hadvezéri hangon. Az utcán nagy népsöndület támadt s az odaérkező rendőrbiztos többek segélyével elszállította a szánandó nyomorultat a közörfháza.

*** Halál a keresztelőn.** A bihar-megyei Hoszuason Buda Zachari keresztányának hívta meg Nyergo Kreesunné asszonyt, ki a keresztelési nagy dínom-dánomon ugyan-csak szorgalmasan ürítgette a pálinkás üveget. Végre a sok ital levette a lábáról a keresztányt, — ki aztán két kezére hajtva fejét, elszunnyadt. — Midőn pár perc múlva költőgetni kezdtek, rémulve vették észre, hogy Nyegróné meghalt. Persze a mulatozásnak rögtön vége szakadt. Nyegróné halálát szívészélhűdés okozta.

*** A főtthiak, a Főtthi dal és Kossuth Lajos.** Ez évi okt. 5-én lesz ötven éve, hogy Vörösmarty híres költeményét Fáy András főtthi szüretjén elszavalta és az akkori irói világra kedvelt mulatóhelyenek emlékeztetere »Főtthi dal»-nak nevezte el. Fáy András vig szüretjének akkori vendégei közt sok kitűnőseggel volt jelen, köztük Kossu h Lajos a családjával, Deak Ferencz, Toldy Ferencz, Czuczor Gergely, Bajza József, Szemere Pal, Szentkirályi Mór, Vachott Sandor stb. Fáy András egykori főtthi mulatságának vendégei közül ma mar csak Kossuth Lajos és nővere Ruttkayné, Barabás József és Vachot Sandor özvegye el, de el a derek főtthiakban a kegyelet daluk iránt, melyre büszkék és a község egykori kitűnő vendége Kossuth Lajos iránt, kinek nevenapján most elhatáro tak, hogy a »Főtthi dal» születésének és Kossuth Lajos Főtthon való időzésének napját együtt ülik meg, nagy népünneppel okt. 5-én. Az ünnep rendezésére egy 30 tagu bizottságot választottak, melynek elnöke dr. Matray Ernő, alelnöke Szeberényi L., pénztárosa Süttő Antal, jegyzője To h Kazmer. A derek főtthi nép körében a talanos az erdeklődés a tervbe vett ünnep iránt.

*** Kossuth Iratai befejezve.** Helfy Ignác orsz. képviselő, értesítette az Athenaeumot, hogy Kossuth Iratai IV-ik kötetének utolsó kézirataival elindult Turinból. Augusztus 25-én, Lajos napján kapta meg Helfy a kéziratok befejezését, de mert utközben Velen-cében s Görzben kiszáll, csak 2—3 nap múlva lesz itt vele. Kossuth iratai — természetesen megszakítással — 12 éven át készültek, mert 1880-ban jelent meg e nagybecsű mű első köteté.

*** A tavasz Klárka.** A ny a : Csak látán Kalász bácsi, hogy az én Klárkám milyen hamar elal-szik, ha énekel neki. Ugy-e leánykám?

Klárka : Igen, mama! Miután a mama pár percze elhagyta a szobát, Klárka nagy titkolódzva azt mondja Kalász bácsinak: — Meg ne mondja a mamának bácsi, de én mindig csak úgy tettem magamat, mintha már aludnám, mert azt akarom, hogy a mama — hagyja el borzasztó éneklését.

*** Ratiu fényképei.** A román küldöttség hírhedt vezere, a kinek — melleleg szólva — még nemrégén igen jóhangzásu magyar neve volt és Rácz Jánosnak hívták, furcsán járt az erdélyi fotografusokkal. Romániában ugyanis, hol bizonyos körök érthető rokonszenvvel kísérik a mi felrevezetett román-jaink a »ceziótját, nagyon szerették volna legalább fényképről megismerni a fanatikus ügyvédet. Kapott is egy sereg levelet, melyben arcképet kérik. Ratiu-Racz ennél fogva fölkeresett egy fotografust, hogy magát az érdeklődő román atyafiak gyönyörűségére levetesse. De az első fényképezés, a kizhez ellátogatott, ke-reken kijelentette, hogy ő Ratiut nem veszi le. A hírhedett ügyvéd egy elfojtott káromlással távozott s másik fotografust keresett fel, a ki megörökölte s. — De itt sem volt több szerencseje! A környék összes fényképezői — mintha csak megállapodtak volna benne — egyetelműleg kijelentették, hogy Ratiu becses ábrázatot nem hajlandók az utókor számára sokszorosítani. A dühös prókátor ekkor levelben egy kolozsvári fényképezőhöz fordult s megkérdezte tőle, hogy hajlandó volna-e őt levenni. A kolozsvári fényképező igennel válaszolt s így Ratiuhoz mihamar szerencséjük lesz a kolozsváriaknak. Vajjon elfere majd a fényképen egy közpénagságunál jóval hosszabb orr, melyet Ratiu ur Beesből hozott haza?

*** Iparos ifjak országos egyesülete** czim alatt egy az egész országra kiterjedő közművelődési és szakegyesület alakult a legközelebbi napokban. Az előkészítő bizottság most készíti az alapszabályokat, a melyek az alakuló közgyűlés elé lesznek terjesztendők. Ezen egyesület az általános ismereteknek hazafias irányban való terjesztése mellett a tagoknak rendelkezésére fog bocsátani egy olvasó, játszó, társalgó és mel. könyvtárt. Lesz az egyesületnek szónoklatti, önképző és műkedvelői osztálya, dalárdája, esti tanfolyamai. Az arra érdemes tagokat az egyesület költségen saját szakmájából magasabb kiképzetésben fogja részesíteni és a viszonyokhoz mérten önállósítani — Minden évben a tagok közreműködése mellett ipari kiállítást fognak rendezni, jutalmak, kitüntetések szétosztásával. — Az egyesület élen egy kormányzó tanács fog állni, kik közéletünk legkiválóbbjai közé tartoznak s kik minden irányban való támogatásokat megígérték. — A belépő tagok tartoznak egyszersmindenkorra 40 kr. beiratási és 10 kr. tagsági díjat fizetni h. tenként. A kik a segely penztárban is részt vesznek, negyedevenként 25 krral tartoznak ahoz hozzájárulni. Azok, a kik az alakuló közgyűlésen részt kívannak venni, tudassák teljes címöket az »Iparos ifjak országos egyesülete» előkészítő bizottságával, Akácfa-utca 27 sz.

*** Zene estély.** Wéber J. söresarnokában holnap este Rácz Károly kitűnő zenekara zeneestélyt rendez.

Főszerkesztő : Szinay Gyula. Felelős szerkesztő és lapkiadó : Kósa Barna. Főmunkatárs : Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)

Árverési hirdetemény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a h.-bőszörményi kir. járásbíróság 1892. évi 2716. P. sz. végzése következtében Dr. Kocsár Gábor ügyvéd által képviselt Szöllőssy György debreczeni lakos javára Csillay Gusztáv hadházi lakos ellen 288 frt — kr s jár. erejéig foganatósított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 413 frtra becsült házi-butorok, lovak és egyéb tárgyakkól álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a h.-bőszörményi kir. bíróságnak 2724/1892. számú végzése folytán 288 frt tőkekövetelés, ennek 1892. évi június hó 11-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 47 frt 15 krban bíróság már megállapított költségek erejéig a fizetett összeg betudásával Hadházon v. hajtást szenvedettnél leendő eszközlésére **1892. évi szeptember hó 16-ik napjának délelőtt 9 órája** határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Kelt H.-Bőszörmény, 1892. évi aug. hó 23-ik napján.

Bódogh

kir. bírósági végrehajtó.
1—1.

(352.)

Szöllő gazdák figyelmébe!

Peronospóra ellen való
permetezéshez

AZURINT

feloldva üvegszámra
ugy **RÉZGÁLICZOT,**
jegeczes **SZÓDÁT**
igen jutányos árban ajánl

Rickl József Zelmos.

(3.)

82.

A ki
OLCSÓN
akar venni
iskola-könyveket,
az forduljon
MÜLLERA. antiquarushoz
Budapesten — Kecskeméti-utca 8 sz.
Fiók üzlet: Kálvin-tér 3 sz.

Ott az egész ország összes tanintézetiben használatban levő **iskolai tan- és segéd-könyvek** használt, de jó állapotban leszállított áron kaphatók. — **Iskolakönyvek** be is cserélhetnek.
(350.) 3—5.

Férfi chifon ingek
a hírneves Schroll-féle chifonból
1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr
GALLÉROK,
1 k és 2 e 1 ö 1 k,
NYAKKENDŐK,
harisnyák, keztyűk.
Napernyők,
esernyők.
Kész mosó gyermek ruháscák,
Brassói posztók,
TRICOT
Peruvien és Doskin.
SZABÓ LAJOS FIAI
CZÉGNÉL.
(8.) 121.

Valódi francia és angol szerszámok
minden iparághoz és minden darab mellett jótállás,
Épület-vasalások és kátránytető-lemezek.
rúdvasak, lemezek, VASTARTÁLYOK,
legfinomabb öntött aczélok és fémek.
Gazdasági-, kerti-, házi- és konyhafelszerelések,
Kerti-lóczák és vas-butorok, árnyékszék-closettek és vízvezeteki kagylók.
AGYAG- és VAS-KÁLYHÁK, KONYHÁK,
Tizedes és egyensúly mérlegek
legjobb minőségben,
Peronospóra szőlőpenészgomba **fecskendőgépek**
legjobb rendszer (részletfizetésre is).
Tűz- és betörés elleni pénzszekrények,
kirakat- és ajtó aczél-redőnyök.
Legelőcsőbb beszerzési forrás.
(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA
ELŐBB
TÓTH LAJOS és TÁRSA
(6.) **vasnagykereskedés** 63.—
DEBRECZEN, VÁROSHÁZÁBAN.

Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
mosó voileok, batist, zephir, atlas-szatin
vásznak, kész fehérneműek,
szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők
SZABÓ LAJOS FIAI
czégnél.

Leszállított árúk az egész idény alatt.

(171) 94—

Előzetes
helyben, vagy
Egész évre
Félévre
Negyedévre
Egy hóra

Egyes
Alap szellemi rész
emény a szerkesztés
1702. sz.) bére

Előzetes
Teleki K. Lajos
és a kiadóhivatal
1702.

Ki nem
viszonyokká
a jelenség,
nek a magy
kor ismert
arra a hősi
hada! üzen
egyetlen cz
száz meg sz
szünk, min
osztrák és

Hogy t
a csehek va
sem igazol
az osztrák
is megbotr
tetik a cseh
zetes lesz
torlással él
a fűtykös
fészkelődő

Hiszen
ránkózása
ből ered. Sz
ket gyöngé
azért, mert
járásának
évek hossz
ellene sem
ték a cseh
őket, hogy
magyarokat
let fujnak
get merne
mény azzal
fajgyűlöltre
beszál, ki n
ami nem

Attól
a különben
lesztésére u
a minden
melylyel vis
ván, hogy
még ma is
a cseh na
vásárlására.
hogy a meg
a magyarok

Lé
Ab
Ug
Lé
Ug
Va
Va
In
Oh
Ug
De
M
No
Jól
Iga
Vá
De
Eg
Vá
M
Ta
Ké
Ez
M
Va
Eg
Né
Sz